

Tietoja valuuttatermiinitapahtumista

Tämä esite sisältää tietoja Danske Bankin kautta tehtävistä valuuttatermiinitapahtumista. Valuuttatermiineillä voidaan käydä Danske Bankin kanssa kauppaa pörssin ulkopuolella tapahtuvana OTC-transaktiona.

MIKÄ ON VALUUTTATERMIINI-TAPAHTUMA?

Valuuttatermiini on kahden osapuolen välinen sitova sopimus ostaa tai myydä tietty määrä valuuttaa kiinteällä valuuttakurssilla tietyinä tulevana päivänä.

Osapuolet määrittävät toteutushinnan sopimuksen teon yhteydessä

VALUUTTATERMIINI-TAPAHTUMIEN KÄYTTÄMINEN

Valuuttatermiinitapahtuman avulla yleensä suojataan valuuttamääräiset myyntisaatavat tai ostovelat.

Tanskalainen yritys, joka vie tavaraa Yhdysvaltoihin ja saa tuloja Yhdysvaltain dollareissa, voi suojautua valuuttakurssiriskiltä myymällä Yhdysvaltain dollareita termiinillä avulla Tanskan kruunuja vastaan. Erääntymispäivänä yritys vaihtaa sovitun määrän Yhdysvaltain dollareita Tanskan kruunuihin sovitulla termiinikurssilla.

Valuuttatermiinitapahtuman avulla voidaan myös järjestellä Tanskan kruunujen määräisiä lainoja toisen valuutan määräisiksi. Jos asiakas esimerkiksi haluaa järjestellä Tanskan kruunuissa otetun lainan tulevana lyhennyspäivänä, se voi vaihtaa ulkomaanvaluuttaa Tanskan kruunuihin. Tällöin tapahtuman erääntymispäivä on sama kuin lainan seuraava lyhennyspäivä.

VALUUTTATERMIINITAPAHTUMAN HINNOITTELEMINEN

Ulkomaanvaluutan vaihdon hinta Tanskan kruunuihin (ostaminen tai myyminen) määräytyy seuraavien tekijöiden perusteella:

- Kulloinenkin markkinahinta M (spot-kurssi)
- Korot tarjottavassa DKK-valuutassa ostettaessa tai myytäessä Yhdysvaltain dollareita vastavaluutan ollessa Tanskan kruunu, $R1$
- Korot USD-perusvaluutassa ostettaessa tai myytäessä Yhdysvaltain dollareita vastavaluutan ollessa Tanskan kruunu, $R2$
- Kaupankäynnin kohteena olevien valuuttojen kurssiero ($R1$ miinus $R2$)
- Futuuritapahtuman erääntymispäivä, D

Jos ostat tai myyt valuuttaa, jossa korot ovat korkeammat kuin Tanskan kruunussa, termiinikurssi on alempi kuin kulloinenkin spot-kurssi. Mutta jos tapahtumaan liittyy sellaisen valuutan myyminen tai ostaminen, jossa korot ovat alempia kuin Tanskan kruunussa, lisätään preemio.

- Kulloinenkin markkinakorko

Valuuttakurssina käytetään kulloistakin markkina- eli spot-kurssia. Yleensä tapahtuma selvitetään kahden työpäivän kuluessa.

Preemio eli diskontto suhteessa spot-kurssiin määräytyy seuraavasti:

$$M * (R1 - R2) * D / (360 * 100).$$

Termiinikurssi puolestaan määräytyy seuraavasti:

Spot-kurssi (+/-) termiinin preemio

VALUUTTATERMIINIEN ERÄÄNTYMINEN

Valuuttatermiinitapahtumat selvitetään sovitulla termiinikurssilla erääntymispäivänä.

Kun termiinitapahtuma erääntyy, seuraavat tapahtumat voivat tapahtua:

- Osapuolet vaihtavat sovitut valuuttamäärät keskenään.
- Tapahtumaa siirretään korjaamalla vaihtokurssia kokonaan tai osittain. Erotus tilitetään käteisenä.
- Tapahtumaa siirretään korjaamatta vaihtokurssia, mutta korkokompensaatiosta maksetaan.

Jos tapahtumaa siirretään korjaamatta vaihtokurssia kokonaan, tapahtuman aiheuttamalle tappiolle tai voitolle kirjataan laina- tai talletuskorko.

Jos valuuttatermiinitapahtuman erääntymistä siirretään, yleensä koko vaihtokurssia korjataan, joten tapahtuma korjataan kulloisenkin markkinakurssin mukaiseksi.

Toisin sanoen jos tapahtumasta aiheutuu tappio erääntymispäivänä, vaihtokurssin korjaamisen vuoksi on maksettava sovitun termiinikurssin ja kulloisenkin markkinakurssin välinen ero.

Jos tapahtumasta aiheutuu voittoa erääntymispäivänä, vaihtokurssin korjaamisen vuoksi saat sovitun termiinikurssin ja kulloisenkin markkinakurssin välisen eron.

LIKVIDITEETIPREEMION LASKEMINEN

Likviditeettipreemio lasketaan seuraavasti:

- Alkuperäinen sovitun termiinikurssi T
- Markkinakurssi siirtämishetkellä M
- Talletus- tai lainauskorko R
- Tapahtuman siirtämispäivien määrä D

Kaava on seuraava:

$$(T-M) \times R \times D / (360 \times 100)$$

Jakaja (edellisessä kaavassa 360) määräytyy sen valuutan mukaan, jossa tappio tai voitto ilmaistaan.

ENNENAIKAINEN TERMINOITUMINEN

Jos sopimuksen perusta lakkaa olemasta kokonaan tai osittain ennen tapahtuman erääntymistä, tapahtuman selvittämistä voidaan aikaistaa. Tällöin alun perin sovittu kurssi korjataan termiinin preemion tai diskontton mukaan jäljelle jäävälle periodille. Tapahtuman aiheuttaman voiton tai tappion korko otetaan huomioon.

Tiettyihin valuuttoihin liittyy rajoituksia, joten niillä ei käydä kauppaa kansainvälisesti. Ne voidaan suojata NDF-termiinin avulla (Non-Deliverable Forward).

Ero perinteisen termiinitapahtuman ja NDF:n välillä on lähinnä selvittäminen erääntymispäivänä. NDF-termiiniin ei liity kyseisten valuuttojen fyysisistä vaihtamista. Siinä käytetään käteisselvitystä, joka yleensä perustuu toteutumiskurssin ja markkinakurssin (spot-kurssi) eroon kaksi työpäivää ennen erääntymistä. Käteistilitysvaluutta on yleensä USD tai EUR, mutta tapauskohtaisesti voidaan käyttää myös muita vaihdettavia valuuttoja.

NDF-TERMIINIEN ERITYISRISKIT, JOS SELVITYSVALUUTTA ON MUU KUIN USD TAI EUR

Jos NDF selvitetään paikallisessa vaihdettavassa valuutassa, USD muunnetaan paikalliseksi vaihdettavaksi valuutaksi käyttämällä erityistä kiinnityslähdettä samana päivänä kuin USD/NDF-kiinnitys tehdään. Tällöin aiheutuu ylimääräinen riski, kun USD-selvitys muunnetaan selvitykseksi paikallisessa valuutassa. Paikallisessa valuutassa selvittävä summa on korkeampi tai matalampi USD/NDF-selvityksestä riippumatta.

VOIMASSAOLOAIKA

Jos käytetään likvideimpiä valuuttoja, valuuttatermiinitapahtumien voimassaoloaika on yleensä enintään kolme vuotta. Jos käytetään toissijaisten termiinimarkkinoiden valuuttoja, yli 12 kuukaden mittainen likviditeetti voi olla saatavana vain rajoitetusti.

RISKITEKIJÄT

On hyvä tiedostaa, että valuuttatermiinitapahtumiin liittyy merkittäviä riskejä.

Valuuttatermiinitapahtumaan sisältyy riski siitä, että termiinkurssi on epäedullinen verrattuna spot-kurssiin, jota käytetään, kun tapahtuma selvitetään selvityspäivänä.

Jos termiinitapahtuman osana ostetaan ulkomaanvaluuttaa ja se selvitetään selvityspäivänä markkinakurssia korkeammalla kurssilla, tapahtumasta aiheutuu tappio. Tappio on termiinkurssin ja spot-kurssin välisen eron suuruinen. Toisaalta tapahtuma tuottaa voittoa, jos spot-kurssi on matalampi kuin selvityspäivän spot-kurssi.

Jos termiinitapahtuman osana myydään ulkomaanvaluuttaa ja se selvitetään selvityspäivänä spot-kurssia matalammalla kurssilla,

tapahtumasta aiheutuu tappio. Tappio on spot-kurssin ja termiinkurssin välisen eron suuruinen. Toisaalta tapahtuma tuottaa voittoa, jos termiinkurssi on korkeampi kuin spot-kurssi.

Jos valuuttatermiinitapahtuma terminoidaan sovittua aikaisemmin, koron muutoksesta seuraa preemion tai diskonton muutos sen muutoksen lisäksi, joka aiheutuu erääntymisen aikaistamisesta. Tällöin tapahtumasta voi aiheutua tappio.

VAKUUDET

Voimme edellyttää vakuutta, jos toimimme tapahtuman vastapuolena.

POIKKEUKSELLISET MARKKINATILANTEET

Poikkeuksellisen markkinatilanteen vallitessa voi olla vaikeaa tai mahdotonta sulkea positiota. Näin voi käydä esimerkiksi silloin, kun hinnat heilahtelevat nopeaan tahtiin. Silloin ne voivat nousta tai laskea siinä määrin, ettemme pysty vahvistamaan hintaa, tai säännelty markkinapaikka saattaa keskeyttää kaupankäynnin tai rajoittaa sitä.

VEROTUS

Valuuttatermiinitapahtuman voittojen ja tappioiden verokohtelu määräytyy sen mukaan, käytkö kauppaa yksityishenkilönä vai käykö kauppaa yritys.

Verotuksen monimutkaisuuden vuoksi suosittelemme, että selvität veroseuraukset pyytämällä neuvoja kirjanpitäjältä, veroneuvojalta tai muulta ammattimaiselta neuvonantajalta.